

Česká školní inspekce

Pražský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Zvláštní škola, Praha 4, Ružinovská 4718

Ružinovská 4718, 142 00 Praha 4 – Krč

Identifikátor školy: 600 020 886

Termín konání inspekce: 4. – 9. února 2004

Čj.:	01 0101/04-5103
Signatura:	ka4zx523

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve zvláštní škole a v pomocné škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve zvláštní škole a v pomocné škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ průběhu a výsledků vzdělání a výchovy ve zvláštní škole a v pomocné škole vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- ❖ účinnosti prevence sociálně-patologických jevů

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Príspevková organizace Zvláštní škola, Praha 4, Ružinovská 4718 je zřízena Hlavním městem Prahou se sídlem Praha 1, Mariánské náměstí 2.

Dle rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.: 27 807/01-21 škola sdružuje:

1. Zvláštní školu (kapacita 160 žáků)
2. Pomocnou školu (kapacita 20 žáků)
3. Školní družinu (kapacita 20 žáků)

Vzdělávání ve zvláštní škole je realizováno podle vzdělávacího programu Zvláštní školy. Vzdělávání v pomocné škole je realizováno podle vzdělávacího programu Pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy.

Dle výkazu o speciálních školách podle stavu k 30. září 2003 se ve speciální škole vzdělávalo 119 žáků ve 13 třídách zvláštní školy a 18 žáků ve 2 třídách pomocné školy. Dvě oddělení školní družiny navštěvovali 24 žáci.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Pedagogický sbor zvláštní školy složený převážně ze zkušených pedagogů je vhodně doplněn mladými absolventy studia speciální pedagogiky. Složení sboru z hlediska věku je vyvážené. Kolektiv pedagogů je stabilizovaný. Všichni učitelé splňují podmínku odborné a pedagogické způsobilosti (dále OPZ).

Výuku v pomocné škole zabezpečují 2 zkušení pedagogové s požadovanou OPZ.

Výchovné poradenství je zajišťováno zkušenou učitelkou s dostatečnou praxí. Prevenci sociálně patologických jevů koordinuje vyškolený učitel.

Organizace činnosti a provozu školy je upravena funkčními vnitřními předpisy. Organizační řád i návazné pracovní náplně účelně stanoví úkoly i pravomoci jednotlivých pracovníků a úseků školy. Informace jsou v rámci školy efektivně přenášeny formální cestou i denním neformálním stykem ředitelky a zástupkyně s vyučujícími.

V oblasti didaktiky i organizace vzdělávacího procesu jsou partnery a poradními orgány ředitelky metodická sdružení. Metodické vedení začínajících a nekvalifikovaných pracovníků je systematicky a efektivně prováděno, jeho průběh se řídí podrobným vnitřním předpisem.

Hospitační a kontrolní činnost realizují ředitelka školy a její zástupkyně. Četnost hospitační činnosti je dostatečná, podává vedení školy kvalitní informace potřebné k řízení pedagogické práce školy. Analýza hospitované výuky v průběhu inspekce byla prováděna objektivně a odborně, následné rozhovory s pedagogy byly vedeny korektně a měly charakter citlivého a kvalifikovaného metodického vedení.

Plánování v oblasti lidských zdrojů je soustředěno na zvyšování a prohlubování kvalifikace pracovníků. Učitelé pravidelně využívají nabídky vzdělávacích kurzů pořádaných pedagogickým centrem a dalšími subjekty.

Celková atmosféra školy je pozitivní, pedagogové jsou motivovaní a vzájemně spolupracující.

Personální podmínky jsou na vynikající úrovni.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Areál zvláštní školy je situován do klidné části sídliště v Praze Krči. Škola disponuje dvěma budovami na rozlehlém svažitém pozemku. Svou velikostí i vnitřní dispozicí nabízí kvalitní podmínky pro vzdělávání. Větší z obou budov, panelový čtyřpodlažní objekt, je využíván pro většinu kmenových tříd i specializovaných pracoven a sídlí v něm ředitelství školy. Přízemní objekt v horní části zahrady využívají třídy pomocné školy, dále jsou v něm umístěny nejnižší třídy zvláštní školy, specializovaná učebna výtvarné výchovy, školní družina, školní klub a tělocvična. Parkově upravený pozemek s menším sportovním hřištěm slouží relaxaci žáků o přestávkách, výuce tělesné výchovy a pěstitelských prací.

Interiér školy působí příjemně, útulný dojem umocňuje vkusná výzdoba společných prostor výtvarnými pracemi žáků.

Jednotlivé učebny i odborné pracovny využívané zvláštní školou jsou prostorné, světlé a estetické. Kmenové třídy jsou vybaveny vhodným moderním nábytkem, didaktickou a zčásti i audiovizuální technikou a ve většině případů i názornými materiály a pomůckami podporujícími aktuální výuku. Dílčí rezervy jsou v rozvíjení systematické nabídky dalších zdrojů informací a podnětů pro podporu výuky i smysluplné trávení přestávek a volného času. Rezervy jsou v této oblasti především ve vybavení školy beletrií a moderní encyklopedickou literaturou. Výrazným pozitivem je naopak vybavení menšího pavilonu, který je v souladu s aktuálními trendy ve výchově k volnému času v odpoledních hodinách využíván jako nízkoprahový klub.

Pracovnímu vyučování slouží kvalitně a účelně vybavené speciální pracovny, tj. cvičná kuchyň a dvě dílny pro výuku dílenských prací. Dále škola disponuje moderní učebnou výpočetní techniky s dostatkem pracovních míst, učebnou výtvarné výchovy, posilovnou a již zmiňovanou tělocvičnou.

Pro výuku jednotlivých předmětů jsou žáci dostatečně vybaveni moderními kvalitními učebnicemi a pracovními listy.

Školní fundus pomůcek je svou úrovní standardní a je pravidelně a účelně obnovován.

Materiálně-technické podmínky pomocné školy jsou na velmi kvalitní úrovni. Obě třídy jsou velmi podnětné a esteticky vybavené. Prostorné světlé místnosti jsou funkčně rozdělené na

pracovní a relaxační část. Jsou vybaveny novými lavicemi, skříňkami, policemi, koberci, magnetickými tabulemi a nástěnkami s názorným materiálem. Žáci mají k dispozici učebnice, pracovní sešity, knihy, obrazové publikace, motivační pomůcky a hry, pomůcky a materiály na pracovní a výtvarnou výchovu i velké množství pracovních materiálů učitelů. Vše je efektivně využíváno.

Materiálně- technické podmínky školy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vzdělávací programy

Škola realizuje vzdělávání podle vzdělávacího programu Zvláštní školy schváleného MŠMT ČR pod č.j.: 22 980/97-22 s platností od 1. září 1997 a podle vzdělávacího programu Pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy č.j. 24 035/97-22 s platností od 1. září 1997.

Individuální vzdělávací programy pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou vypracovány a využívány funkčním způsobem.

Učební dokumenty jsou platné, škola je uplatňuje v plném rozsahu. Dokumentace zachycuje průkazně průběh výuky. Dílčí nedostatky byly zjištěny pouze ve vypovídací hodnotě dokumentace pomocné školy.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vzdělávacího programu Zvláštní školy i Pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy.

Učitelé vypracovávají a předkládají vedení pro jednotlivé předměty podrobné časově-tematické plány. Vedení školy dále naplňování učebních osnov systematicky kontroluje hospitační činností.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrh hodin i organizace výuky koresponduje s psychohygienickými požadavky. Školní řád obsahuje náležitosti stanovené závazným předpisem. Pedagogům se na jeho základě daří vytvářet v rámci školy přátelskou pracovní atmosféru. Provozní řády učeben jsou funkčně vypracovány. Informační systém vůči zletilým žákům i rodičům nezletilých žáků je propracovaný a plní svůj účel.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Oblast výchovného poradenství je personálně zajištěna zkušenou výchovnou poradkyní. Výchovná poradkyně v oblasti vzdělávání spolupracuje s odbornými pracovišti (PPP, SPC), v oblasti přípravy na volbu povolání s pražskými odbornými učiteli. Spolu s koordinátorem pro oblast prevence sociálně-patologických jevů se podílí na preventivních aktivitách a na realizaci následných opatření.

Výchovné poradenství přispívá ke zlepšení výchovně- vzdělávacího procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání

Ve zvláštní škole bylo v průběhu inspekce hospitováno v předmětech českých jazyk, matematika, přírodopis, výtvarná výchova, pracovní vyučování a tělesná výchova.

V pomocné škole bylo hospitováno v předmětech počty, čtení, věcné učení, pracovní výchova, výtvarná výchova a smyslová výchova. V jednotlivých součástech školy proběhly hospitace u všech učitelů.

Výuka je svým obsahem v souladu s učebními plány a osnovami realizovaných vzdělávacích programů. Stanovené cíle výuky korespondují s možnostmi a potřebami vzdělávaných žáků. Kontinuitu výuky v jednotlivých předmětech zajišťují propracované časově-tematické plány. Tuto oblast i kontrolu naplňování osnov podporuje i efektivní práce metodických sdružení. Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou zpracovávány kvalitní individuální vzdělávací programy (dále IVP). Dle IVP se vzdělává většina věkově i mentálně velmi rozdílných žáků pomocné školy. Výuka je plánována i realizována s přihlédnutím k jejich schopnostem a okamžitým možnostem.

Výuka probíhá věcně a odborně správně. Kladný vliv na kvalitu vzdělávání ve speciální škole má odborná a pedagogická způsobilost všech pedagogů podpořená praxí a kvalitním metodickým vedením. Pozitivem je i organizování škol v přírodě a zimních výcvikových kurzů.

Všechny prostory školy, včetně odborných pracoven, tělocvičny a zahrady jsou efektivně využívány. Výuka je vhodně podpořena dostupnými názornými pomůckami i audiovizuální a výpočetní technikou. S masivní materiální podporou je realizováno především vzdělávání v pomocné škole.

Ve zvláštní škole učitelé vhodně využívají frontální i skupinové a kooperativní organizační formy výuky. Výrazné místo ve výuce (především pracovní vyučování) mají praktické metody spojené s metodami názorně demonstračními. Jednotlivé vyučovací hodiny jsou z hlediska organizace vhodně členěny. Učitelé respektují individuální tempo a možnosti žáků. Žáci se aktivně zapojují do výuky. Relativně méně je využíváno možnosti práce s dalšími zdroji informací.

Vyučování ve třídách pomocné školy je organizováno v odděleních. Převažují individuální a skupinové formy práce, často doplněné hravými a netradičními metodami. Výuka je promyšlená a je podpořena kvalitním metodickým zvládnutím činností. Žáci pracují individuálním tempem a způsoby s podporou velkého množství názorných pomůcek.

Psychohygienické podmínky vzdělávání jsou velmi dobře zajištěny. Rozvrh hodin je vhodně sestaven. Klima ve třídách je pozitivní, založené na partnerském vztahu pedagogů a žáků, komunikace je vstřícná a přátelská. V nižších třídách je zajištěn pitný režim pedagogy, žáci vyšších tříd využívají nápojového automatu v přízemí budovy. Přestávku po druhé vyučovací hodině tráví žáci hrami na školní zahradě a venkovních sportovištích. V pavilonu pomocné školy a prvního stupně ZvŠ je k dispozici pro aktivní trávení přestávek stůl na stolní tenis a stolní fotbal. Stolními hrami, časopisy a dalšími materiály jsou vybaveny i některé třídy v hlavní budově.

Motivace se vhodně soustřeďuje na prožitek žáků a uspokojení z činnosti. Vyučujícím se ve většině případů daří probouzet zájem žáků prostřednictvím vhodně zvolených, pro žáky zajímavých úloh. Využíváno je i motivačního principu akceptování, uplatňovány jsou rozmanité motivující formy práce, především kooperativní vyučování. Žáci jsou v souladu s jejich individuálními možnostmi vedeni k maximálnímu osobnostnímu a sociálnímu rozvoji. Komunikace mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem podporuje výuku. Učitelé vytvářejí svým vzorem a prostřednictvím stanovených pravidel vstřícné ovzduší, prostor pro vyjadřování vlastního názoru a pro rozvoj osobnostních a sociálních kompetencí. Žáci jsou vedeni k vzájemné toleranci a k respektování druhých.

Hodnocení žáků je pozitivní, má většinou motivační charakter. Jednotliví vyučující využívají různých forem hodnocení, celkově jsou však v této oblasti rezervy k dalšímu rozvoji. Vyučujícím se ne vždy daří hodnotit žáky konkrétně, obecné pozitivní výroky se v mnoha případech stávají pouze formálním závěrem vyučovací jednotky, který nemá pro sebereflexi žáků větší význam.

Průběh a výsledky vzdělávání jsou úhrnně na velmi dobré úrovni.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

Škola má vypracovaný kvalitní minimální preventivní program. Činnost metodika prevence je příkladná, do aktivit prevence jsou zapojeni i ostatní pracovníci školy. Škola volí vhodné formy spolupráce s rodiči.

Prostředí školy je bezpečné a podnětné. Atmosféra školy je vlídná a tvůrčí, vztahy mezi učiteli, mezi učiteli a žáky i mezi žáky jsou dobré.

Žáci projevují sounáležitost se společenstvím školy. Zjištěné negativní jevy jsou řešeny bezodkladně, vhodným způsobem. Závažnost ani četnost negativních jevů se nezvyšuje.

Škola se problematikou prevence sociálně patologických jevů zabývá. Přijatý systém je příkladný a účinný.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené v rozhodnutí o zařazení do sítě škol a předškolních zařízení a školských zařízení jsou v souladu s údaji ve zřizovací listině.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Zvláštní škola Praha 4 – Ružinovská 4718 vydaná Radou hlavního města Prahy dne 26. října 2001
2. Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj.: 27 807/01-21 s účinností od 3. dubna 2001
3. Třídní knihy pro školní rok 2003/2004 k datu inspekce
4. Třídní výkazy aktuálně vyučovaných tříd k datu inspekce
5. Katalogové listy žáků školy k datu inspekce
6. Evidence žáků školy k datu inspekce
7. Školní řád platný k datu inspekce
8. Provozní řady odborných učeben platné k datu inspekce
9. Rozvrh hodin platný k datu inspekce
10. Záznamy z pedagogických rad
11. Osobní dokumentace žáků s postižením
12. Personální dokumentace k datu inspekce
13. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003

14. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2003/2004
15. Koncepční záměry pro období 2003 – 2007
16. Organizační řád platný od 1.září1999
17. Organizační zabezpečení školního roku 2003/2004
18. Náplně práce pracovníků školy platné k datu inspekce
19. Plán uvádění začínajících učitelů do praxe
20. Roční plán školy rok 2003/2004
21. Časově-tematické plány pedagogů
22. Minimální preventivní program
23. Plán výchovného poradce pro školní rok 2003/2004
24. Zápisy o činnosti metodických sdružení a předmětových komisí

ZÁVĚR

Škola disponuje stabilizovaným, věkově vyváženým pedagogickým sborem složeným z pedagogů s příslušnou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Pozitivem v oblasti personálních podmínek je i vysoká kvalita kontrolní a metodické činnosti.

Materiálně technické podmínky vzdělávací činnosti jsou na velmi dobré úrovni. Škola disponuje dostatkem vhodných prostor (běžné i specializované učebny) i potřebným vybavením nábytkem, výpočetní a didaktickou technikou a názornými pomůckami. Většina jednotlivých učeben a odborných pracoven je z hlediska vzdělávání i psychohygieny vhodně a podnětně vybavena. Vnitřní prostory školy jsou světlé a estetické.

Výuka je realizována odborně správně a je v souladu se současnými trendy ve školství a se zájmy a speciálními potřebami vzdělávaných žáků. Na kvalitě vzdělávání ve kladně projevuje stabilita pedagogického sboru, odborná a pedagogická způsobilost a výše uvedené kvalitní metodické řízení.

Škola dlouhodobě vzdělává své žáky na velmi vysoké úrovni. Charakteristický je pro ni individuální přístup k žákům, vstřícné a přátelské ovzduší a celkový kvalitní a vyrovnaný standard v oblasti realizace výuky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Karel Kaprálek	K. Kaprálek v.r.
Členové týmu	PhDr. Marie Šrámková	M. Šrámková v. r.

V Praze dne 23. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Lidmila Kratochvílová

L. Kratochvílová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI, Pražský inspektorát, Arabská 683, Praha 6. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy krajský úřad – odbor školství	2004-03-22	01 0101/04-5103
Zřizovatel	-	-
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.